

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. fiók-egylet tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Külső száma ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz irányandók.

Szerkesztő és kiadó:
A muraszombati gazd. fiók-egylet.
A szerkesztésért felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyezri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Márczius 15.

Ne irjanak Clío könyvébe más napot!

Ne szóljon az újabb, hazai történelem egyébről, csak véssé emlékébe minden magyar a márczius 15-két!

Hiszen ez volt alapünnepé és megpecsételése a nemzeti magyar állam alapköve letételének.

Épen a tavasz küszöbén állunk! Lomb, fű s virág fakad, fűsődik és szemet-lelket tölt el várva-várt örömmel.

Ez a sokat tépett, szagatott, szenvedett magyar, hányszor volt idegen saját otthonában!?

Karával védte, vérével festette egykor Kánaánna vált hazáját tatár és török hadak ellen és nem nyert érte elismerést sem.

Jöttek idők, még nyelvét is ki akarták irtani a honfoglaló és fentartó magyar elennek: hiába volt minden togrkvés! „Él a magyarok Istene!” „Él magyar, áll Buda még!”

Egy nagy nemzet a szolgaság nyüege alá helyezte, érezte karját a bilénesek-

ben; öntudatára ébredett, hogy a szabadlevegő arany szabadság képűsége.

Önként, szívvel-lelkekkel rombolta le a folyton fel-feltüedező lángész a már tarthatatlanná vált ósdi választalakat. Kezdték hirdetni, hogy a szegény jobbágy is magyar; hogy a 800 ezernyi nemes nem védi meg e szegény hazát ellenségei ellenében, a kik, mint tenger a sziklát, aláásni és hullámaival elborítani törekszenek a hazát.

Magyarra kell tenni e hazát és az alkotmány sánczaiba be kell venni a milliőkat.

A kinek semmije sínes, az mit védelmezzen?

Forrongott a világ itthon és a nagyvilágban.

A lelkes francia nemzet kezdette a nagy átalakítási munkát; Bécs megértette az idők szellemét és mindenütt vér folyt a nemzet és a hatalom közötti küzdelemben.

Csak a magyar maradt meg ósidők által megedzett, koronás királya iránti hűségében. Átalakult modern állammá — és pedig nem a véres csatamezőn, hanem papíron.

A történelemben alig fordul elő ily eset.

Nem kívánt egyebet ez a barbárnak most is hirdetett magyar, mint az emberrel vele született szabadságot.

Magyarország szíve-lelke szerezte

meg a szomszédos osztrák tartományoknak az alkotmányos életet.

Ez mind viványa márczius hó 15-kének.

Le a kalapot uraim és lelke melegének teljes fohászával zengje el mindenki ma is:

„Isten áldd meg a magyart!”

Itt vagyunk ezer éve! Mellettünk népek, országok pusztultak el! Minket letipor Mohi pusztán a tatár és újra felkeltünk!

Mohácsnál királyunkkal együtt elbukott a haza!

Félhold ragyogott fel Budavár ormain!

145 éven át nyögtük, hordoztuk a török jármót és

„Megfogya bár, de törve nem, Él nemzet e hazán!”

Boruljunk le áhitattal e nagy napon a magyarok Istene előtt!

A családfő mondja el kicsi gyermekeinek az örök szent ígét!

„A nagy világon e kívül, Nincsen számóra hely.”

mondja el, hogy márczius hó 15-ke volt a magyar nemzet feltámadása, újjászülletése!

Palotából le a kunyhóig hangoztassák minden népek Kárpátoktól Adriáig s újra és újra:

„Isten áldd meg a magyart!”

TÖRÖK ERNŐ.

Márczius 15.

Köszöntlek ünnepe!
Ébredő tavasznak legszebb ünnepe;
Ébredő tavasznak, virradásnak,
Álvó évszázadoknak reggele!
A mely előtt im meghatóttan állnak
Az újabb, die-tel-n kor gyermeki.
Magyar szívből felszálló szent imának,
Magyar vérről megszentelt áldozásnak
Emlékadat, ódáját zengeni.

Köszöntlek ünnepe!
Magyar szabadság dicső hajnala!
A melynek első lángoló nyilatól
Romokba dől az ejek halma;
És a kelő nap fényes csarnokából
Egy istenarcú ifju lépe ki;
„Szabadság!” — köszöntlek nagy riadással
Föld-t rendítő zengő kiáltással
A rab nemzetnek fölkelte ezrei.

Köszöntlek ünnepe!
A melyen legnagyobb volt nemzetem.
Mert százas évek romhalmára lépe
Büszkű tek. tek át az egiken.
S mig homlokunk az Isten csókja érte,
Szívében Árpád vére lángra kel;
Biléneseit kezétől mind letépte,
Kardot ragadra esküdtött az égre,
Hogy a hazáért küzd és hal, ha kell.

Köszöntlek ünnepe!
Te szent óriásoknak fényzaka,
Minőket egyszer szült csak ez a föld,
Mint üstökűst a sötét éjszaka.
Az egyik harcai lanttal üdvözölt
S meg is halt érte ifjan a csatán.
A másik égő lelkét hintve szét,
Honát bejárva buzdítón beszélt,
Hazátlan ez most, kivül a honban.

Köszöntlek ünnepe!
Köszönt a késő, meddő kor fia!
És oltárodnál könnyenűl áldozik,
Mert faj kialvó lángod látni!
Mi váltal akkor dicső nemzetem,
S mi vagy most? árva népe teste hazádnak.
Álgyúl-e vajjon fásult szívedem
Még egyszer egy a hazaszerelem?
Lesz-e még ünnepe a magyar szabadságnak?

GÁRDONYI GEZA.

Dorogi bácsi szerelme.

Irtá: BALOGH ISTVÁN.

(Vége)

A kántor ur keltőztette figyelmét s jól marokra fogta a sodrófát, hogy az a kedvező pillanatban haragjának méltó szószólója legyen. „Jertek csak . . . várak!” — mormogta fogai közt. Egyszerre csak rákédz a primás egy világfájdalmas szerelmi nótára. Ebben a pillanatban végeztes sodrófa-suhogás hangzik az éji sötétben s rá csakhamar egy szobett oroszláncúhoz hasonló fáj-

dalmas feljajdulás, majd pedig az eszeveszettül menekülőék sűrű labdobjaja.

Persze, hogy a ki elámult, az az érdemes kántor uram volt. Soha életében ilyen macskát! Hogy ordított szinte hihetetlen. Nem hallott ő még macskát emberi nyelven szólni; szinte meg-sajnált. Na fogadom, ez nem műkedvelősködik többet az ablakom alatt . . . De mégis milyen különös volt . . . olyan robajjal mentek, mintha legalább is százan lettek volna . . . hanem aztán nem sokat gondolkodott rajta, lefeküdt szépen s aludt nyugodtan reggelig.

No, hanem a szegény Dorogi bácsi — a kinek éppen az orra tövével jött érintkezésbe a sodrófa — az bántul volna ám még nagyot a furesz fogadtatáson, ha erre egyáltalán ráért volna. Futott ő kigyelme, a hogy csak a legényes lábai engedtek s meg sem állt egész hazáig, még az utca-ajtóból sem mert visszaneézni; azt híven, hogy a fias ördög szalad utána. Alig találta vele az ajtó kilincset, ugy meg volt ijedve a jámbor, hogy a fias szobájába ért és az ajtót magára zárta, akkor merte megtapogatni a fájós helyet.

„Tyhú kutya meg a lába! nem hittem volna a kedves komámról ezt a förtelmeséget; de ki is hitte volna? Milyen szives, milyen nyjas volt tegnap valamennyi. Ej csak rossz vér szorult abba az én komámba. . . . Tiszta szándéku emberen ilyen csufot tenni. Mi lesz belőlem, ha ezt megtudja a falu? Pedig megtudja; eldicsekedik vele holnap; akkor aztán vége a respektusnak . . .

„Megölöm holnap — tört ki belőle a hoszus indulat, meggyilkolom a gazembert, párbajra hívom, leütöm mint az ebet . . .”

Komoly szó járásunk közön- ségéhez.

A múlt év őszén Vas megye alispánja által összehívott s Muraszombatban megtar-
tott járási érdekeltségi gyűlés azon határo-
zati hozta, hogy a gazdasági, főkegyelet vá-
lasztmányára által a vasut győnek tanulmá-
nyozására kiküldött ötös bizottság addigi
munkáját helyeslő tudomásul véve, a bizotti-
ságot most már az érdekeltség nevében is
megbizta a további teendők végzésével. Mivel
pedig a nevezett érdekeltségi gyűlésen azon
végetes és sajnos kudrálvány merült fel, hogy
az érdekeltség nem tudván megegyezni a ter-
vezett vasut irányra fölött, két részre, hogy
mondjuk: pártúra szakadt; első teendők a bizotti-
ság részére főképen az lón kijelölve, hogy
puhatolja ki, vajjon melyik irány mellett fog
törzsrészeny-jegyzések által erősebb érde-
keltség mutatkozni: az alsó-lendva—mura-
szombat—regedei vagy az alsó-lendva—mura-
szombat—gyanafalvai mellett?

A nélkül, hogy az ötös-bizottságnak a
vasutgyű fejlesztésére ez idő óta kifejtett te-
vékenységéről szólánk, nem lévén erre sem
felhatalmazásunk, sem szükségünk: jelenleg
csak azon nagyon fontos körülményre hívjuk
fel a járás egész közönségét, hogy az érde-
keltségnek fentemlített célból való, akár az
egyik, akár a másik irányhoz való csatlako-
zásra itt a legfőbb idő, a miért legközelebb
szót fognak küldetni úgy az egyesekhez, mint
a községekhez a törzsrészeny-jegyzésre való
felhívások.

Nem tartjuk szükségesnek az alkalommal
sem a vasut előnyeit, sem annak hiányából
származó ma már egyébként pótolatlan hát-
rányait bővebben fejtegetni, mert ezek mien-
den csak kissé is gondolkozó ember előtt
olyan világos dolgok, a melyek bizonyítására
nem szorulnak; azt sem akarjuk bizonyítani

... Mikor kifújta magát, szépen hideg bo-
rogatást rakott a képre, aztán csendesebben kez-
dett tovább filozofálni.

"De hát úgy kell nekem ... megmondta azt
előre a Sára; az Isten szót belőle. Hej csak jó
mégis néha az asszony szavára hallgatni ... ugy
kell nekem, bár a nyakamat törpe volna ki." Így
lassan-lassan lecsillapodva szépen elszenvedett.

Másnap Sára néne a parancs szerint kora
hajnalban kockogtatott az ajtón.

"Jegyző ur kérem, tessék felkelni, meszeljük
a szobát."

"Meszeléd ám a ... gondolta magába. Nem
kell meszeln! kiált ki fájdalomteljes rezig-
nációval.

A jó Sára néne aztán tőponkénted, sopánko-
dott magában odakint a konyhán.

"Mondtam, tudtam, hogy nem jó lesz ebből;
már most tessék elgondozni a viselkedésben. Teg-
nap éneket, tréfalókat, táncokat, ma meg nyüzörög,
mi baja lehet? Találgatta magában sokáig, de
bizony nem birta kitalálni.

Dájen aztán rájött a sóhajtozás okára.

Ugyanis Dorogi bácsi felkelvén, kemény szó-
val magához parancsolta a koca bandát s zárt
ajtó megett titokzatosan diskurált velük, meg-
igérvén nekik, ha egy szót mernék szólnani az
éjjeli kalandjáról, hát karóba huzatja őket. Ter-
meszetes, hogy aztán ilyen ékes biztatás után es-
küdtök égre földre, hogy nemák lesznek mint
a sir.

A mint a cigányok eltávoztak, magas színe
el bocsátotta Sára némit is és nem is engedvén,
hogy az kibámulhassa és szörnyűdöbbsse magát,
"előcsatás terhe alatt megtöltötte neki, hogy az
ő állapotjáról valakinek csak egy árva szót is ki-
kotytyantson és hogy maga is az ő állapotja
okáról tudakozdójék.

A jó Sára néne ígerte mennyre-földre, hogy
az utasításához tartja magát s csudálatosan erős
alkotása lehetett nemének, hogy azon két nap
alatt még a dolog nyomára nem jött, meg sem
álta a kivánságát.

Hát bizony, hogy hogynem, mire a jó Dorogi
bácsi vitézi seibeiből kigyógyult, már úgy titokban
mindenkinek tudta a jegyző ur baját, csak hogy per-
ze szemébe senki se mert mondani, mert a kán-
tor urnak is nagy oka volt a hallgatására.

A jó Dorogi bácsi megint az a jó Dorogi
bácsi lett s azon hitben, hogy a beavatottakon
kívül senki sem tud az ő szerelmi kalandjáról,
élte a régi világot, írta az alkalmi verseket, ka-
pálta a káposztás kertet és vezette bölcsen a köz-
ség dolgait s meg is halt azon boldogító tudattal,
hogy lútkát sirba viszi magával.

a két irány között adott viszonyaink mellett
melyik a hasznosabb és kivihetőbb vagyis
célszerűbb, mert mindez már volt legalább
is oly bőven tárgyvalva, hogy a ki e pontra
nézve eddig sem jött tisztába, annak ugyan
nyakára köthetnek az érveknek százasoros
tömegét, nem fog az biz akkor sem érteni
csak egy körömhegyvit is, mert a napot is
csak az látja, aki látni tud és látni akar.
De azt igenis egész határozottan jeleznünk
kell, hogy a közből álló részeny-jegyzések
eredményétől függ, lesz-e járásunkban egyál-
talában vasut vagy nem.

Vagy most, vagy soha.

Sokat kísérletezett a járás közönsége már
a vasut kérdésében, de a kísérletezés terén
tul jutni még akkor sem tudott, mikor a helyi
és környezeti viszonyok egy járásbeli vasut
létesítésére sokkal kedvezőbbek voltak, mint
ahogy ma s ezentul bármikor lehetnének. Ha
a pusztai kísérletezésen túl még ma sem ju-
tunk a való és komoly törekvés és cselekvés
terére: ugy bizony legjobb lesz, csak mond-
juk le egyszerűmendenkorra a vasutról, ne
ámitgassuk magunkat és a világot olyan
eszmékkel, a melyek megtestesítése nem ne-
künk való, mert hiányzik a komoly akarat
s maradunk a régi idők teremtetten köz- és
gazdasági viszonyok szegénytelen igájában.

Akinek a jóra és hasznosra sem komoly
akarata, sem férfias törekvése nincsen, az
már csak nem érdemi meg, hogy mások
nyomják erőszakkal nyakába azt, a mi első
sorban és főképen neki vállának hasznára.

*A komoly akarat és férfias törekvés tizen-
kettedik órája útött járásunk vasut ügyében
Lesz e a járásban vasut vagy nem, fel-
tétlenül attól fog függni, jegyez-e most járá-
sunk közönsége annyi törzsrészeny, amennyi
feltétlenül szükséges arra, hogy a kormánytól
és a megyétől nyerjendő segély hozzászámítá-
sával az építés összköltségeinek egy harmada
ez uton legyen fűdözhető*

Az érdekeltségi közgyűlés határozatának
értelmében az előjegyzésre két irány lesz
előterjesztve, u. m. az alsó-lendva—regedei
és az alsó-lendva—gyanafalvai, amelyek mind-
egyike érinti Muraszombatot. Az előjegyzés
e két irány valamelyikére történhetik aszerint
amint kiki saját józan belátása és számítása
szerint az egyiket vagy a másikat tartja
célszerűbbnek. Magától értetődik, hogy ame-
lyik irány többet kerül, erre nézve a költség-
többlet szükségessé teszi, hogy erre a meg-
felelő arányban — ha eredményt akarunk —
nagyobb előjegyzés történjék. Átlagos számítás
szerint az alsó-lendva—gyanafalvai 1700 000,
az alsó-lendva—regedei pedig 900 000 iriba
fog kerülni, tehát a különbözet 800 000 frt.
A járásnak a kormány és a megye segélyét
igénybe véve, az előbbire 566 000 frtot kell
összehozni, az utóbbira 300 000 frtot. Meg-
jegyezzük, hogy a számítás alapja kedvező-
ben vétetett a gyanafalvai, mint a regedei
irányra nézve. Válaszosan a járás közönsége
a két irány közül, teljes tetszése szerint
jegyezvén részenyveket, amint kiki bírja és
jónak látja.

A részeny-jegyzékben teljes szabadsággal
bírnak nemcsak az egyesek — ami magától
értetődik, de a községek is, mint testületek,
amennyiben határozataikat a törvényes mó-
don hozzák meg.

Jogában áll minden községnek: 1) egyál-
talan előjegyezni vagy nem; 2) szabadon ha-
tározni, vajjon az alsó-lendva—regedei, vagy
alsó-lendva—gyanafalvaira jegyez-e; 3) ki-
mondani azt is, mennyit és mily módon je-
gez egyik vagy a másik irányra. E szabad-
ságot a községeknek sem befolyásolni, sem
megszorítani a képviselő-testületek gyűlés al-
kalmával nem áll jogában senkinek annál
kevésbé, mert az esetleg helytelenül hozott
határozat ellen van más orvoslás, t. i. a fe-
lebbezés.

Épen azért, mivel a községek a részeny-
jegyzésben teljesen függetlenül határozhatnak,
óva figyelmeztetjük járásunk minden községét
s különösen azok képviselő-testületeit, hogy

csak nagyon érett és komoly megfontolás
után határozzanak. Vegyék szigorúan és ön-
zetlenül figyelembe nemcsak kizárólag saját
közszégi érdekeiket, de a járás összérdekét is;
ne felejtsek azt, hogy amily irányban emel-
kedik a járás egészben véve: ép oly arány-
ban emelkednek az egyesek és községek
értelmi és vagyoni erői is.

De vérmes remények által se vezettessék
magukat, ne hagyják számításon kívül azon
elvet, hogy csak annyit szabad vállalkozni,
amennyit kivinni a rendelkezésre álló erők
megengednek, mert többre vállalkozni, mint
ami lehetséges, nem becsületes és tiszta el-
járás. Nagyon, de nagyon vigyázzanak, nehogy
téves számítás és csalóka remények által
tévútra vezettetve, a vasut áldás helyét átkot,
anyagi előlököt helyett egyesek vagy községek
romlását okozza.

A járásnak minden fia jegyezzen valamit
a vasutra, de csak annyit, amennyit megbir
anélkül, hogy anyagi erőinek egysulya ez-
által csak egy pillanatra is komoly zavart
szendebtne.

Az eredmény meg fogja mutatni, meg-
értett-e a járás a modern anyagi kultúra
számára vagy nem, meg fogja mutatni azt
is, mekkora áldozatkészség van még a járás-
ban; ki fogja tüntetni azt is, mit érdemel a
járás közönsége mások részéről.

Reméljük a legjobbat addig, míg az el-
lenkezőről meg nem győződünk.

Hernyó-írtó lámpa.

Irta Bakস্য Elemér.

A ki gyümölcsfáinkat szemléli, észreveheti,
hogy az idén is tömött-len hernyóra van kilitás.
Idei gyümölcstermesztésük is ennek folytán ismét
veszedelmek van kitéve. Emell azonban még
roszabb következményről jár az, hogy ha a
hernyókát elhatalmasodni engedjük, gyümölcsfáink
megfosztanak leveleztüktől meg akkor is, ha újból
kihajtanak s ezen megerősítés a fának folytonos
satnyulását, sőt halálát is okozza.

Minden évben kiadták a hatóságok a hernyó-
fészkek megsemmisítésére vonatkozó rendeleteket
s dacára annak, vajmi kevés történik, mert a
hernyók évről-évre szaporodnak s pusztítanak.

Valóban sajtóságos, hogy míg gazdasági egyéb
gazdasági növények tenyésztése körül nagy gondot
fordítanak, a gyümölcsfákat maguk sorsára hagyják
s nem tudják a hernyók invázió ellen megvédeni.

A mi eddigelő e tekintetben történt, az édes
kevés, a hernyófészkek szokásos leszedése nem bizo-
nyult be elegendőnek még ott sem, a hol azt
lelkismeretesen végezték. Itt tehát gyökeresebb
védekezés szükséges.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy
míden a „Hazai Közöny” utján a Záray-féle
„Hernyóirtó lámpa” ajánlva lett, e készüléket meg-
jerezzem, kísérletet tegyek vele. Az eredmény meg-
lepő volt. Pámat tavaly tökéletesen meg tudtam
védeni a hernyók pusztításai ellen.

Ezen egyszerű készülék segítségével gyorsan
s kevés költséggel minden hernyófészket megse-
misíthető. A vékony rudra alkalmazott és petro-
lummal megöltött lámpával meglepő gyorsasággal
lehet a hernyófészkekkel leperzselni. Kicsiny vol-
tánál fogva a legsűrűbb galyak közé is felérheti
ve s így nem kell a fára mászni, az ágakat
fördelni s a hozzáférhetetlen hernyófészkeket ott
lagyni.

E valóban practicus készülékkel tehát gyü-
mölcsfáinkat tisztára le lehet takarítani a her-
nyófészkektől. De ezzel még nem tetünk elégét,
mert ott vannak még a gyűrűs hernyók telepei
egyegy galyak körül. Ezek ellen még nem volt
gygyerűnk. Hernyóirtó fészkek és alsómagval ezek
érintetlenül hagyattak, mert a hernyó gyűrűket
kézzel nem lehetett megsemmisíteni. Hernyóirtó
lámpának azonban ezek ellen is biztos gygyerűnk,
mert ezeket könnyen ellen leperzselni, a mint
egy-egy gyűrűt észrevesztünk.

Valdó öröm-élvezettel hallgatja a hernyózó,
miként patognak a lámpa lángja fölött a komoly
hernyó peték. Kísérlet-em e practicus készülékkel
oda is irányult, hogy vele a már kikelt her-
nyókat is leperzseljen. Reggel és estende, míden
a hernyók csomókban ülnek egy-egy hónaljban
a galyaknak, az ulánok tartott lámpa lángjától
nagy részük leperzselődött vagy leluhott. Bantott
azonban, hogy a hónalj közepén, hova a láng
nem hatolt, egy részük nyugodtan ott maradt. E
tapasztalatom folytán arra a gondolatra jutottam,
hogy a lámpára ezelelől hullított esővet kellene
alkalmazni, hogy így az ágak hónaljának közepén
lévő hernyókhoz is lehessen a lánggal hozzá-
jutni. Dictum—factum. Racsinallattam a
hullított esővet s örömmel tapasztaltam, hogy

most már tisztára perzelhetem az ágak bónáljában levő hernyókat is.

A meglepő eredményt tudattam Záray urral, ki is ezt köszöntel el fogadva, lámpáit most már így hajlított csodál elfogadta.

E hernyóirtó lámpában tehát ma minden gyümölcstermelőnek oly biztos fogtver áll rendelkezésére, hogy midőn nemcsak a csüngő hernyó fészkeket és hernyó gyűrűket, hanem a már kielt hernyókat is tökéletesen és biztosan lehet elpusztítani, nem ajánlhatjuk eléggé melegen, hogy a meglepő practicus kis készülék ne hiányozzék kezeik ügyéből s engedjék át kedves gyümölcsfáikat a biztos pusztulásnak. E practicus készülék ára 70 kr. Postai szállítással 1 frt. Megrendelhető Aradon, a „Házi Közlöny” szerkesztőségében.

Hírek és különfélek.

Felbírás a nemzehez. Az 1848. márczius 15-éről s e napot követő szabadságharc nagy napjairól és kiadóból alakított fennmaradt emléktárgyak összegyűjtését és örök időkre megőrzését való gondoskodást tüzte ki bizottságunk egyik feladatát; abból a célból, hogy e tárgyak közkincs gyűjteményé váló megőrzése és szemléltetése által élessze a nagy napok és jeles férfiak iránti érdeket, másrészt pedig az összegyűjtéssel elégt megvecesebb ereklyék elkalkulását. Bizottságunk tehát felkéri mindazokat, kik ilyen tárgyaknak birtokában vannak, hogy szíveskedjenek azokat megőrzés végett „D. e. k. y. Albert bizottsági elnök Kolozsvárra” címe alatt hozniak beküldeni. A beküldött tárgyak vételét kiadványainkban nyugtázzuk fogjuk s a tárgyakkal az adományozó nevével nyilvántartjuk. Ifj emléktárgyak lehetnek: Iratok, könyvek, hírlapok, érkek, szalagok, kokárdák, arczképek, csatahegyek rajzai, leírásai, vértanúk nyájverei, kézi eszközei, sírjairuknak, emlékköveiknek rajzai vagy miniatúr másolatai, készítményei stb. Hazafüti údvételel: Kolozsvári márczius 15. innepélyt rendező állandó bizottság. Horvát Béla, bizottsági pénztárnok. D. e. k. y. Albert, biz. elnök. P. a. t. h. y. Arpd, biz. jegyző.

Ma márczius 15-ikén a mura-szombati casinó és dalegylet együttesen ünneplést rendez a Most-féle vendéglő nagytermében, melyre újból felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Szápáry Géza Gróf magyar főudvarmester úr a nagyméltósága fia, Laszló gróf úr számára, ki jelenleg nagykövetségi attaché Londonban, megvette Békó Mikos János vasmegeji sorokjafutási 3600 holdas birtokát 605,000 forint.

Hatalozás. Folyó hó 6-án halt meg járásunk papságának neszora, Verén István perestói plébános. Elektorának 73 évéből Pestőn mint plébános 48-át töltött, ahova két évi Felőd-Lendván töltött káplánkodás után, miut egészen fiatal áldozópap jutott. A boldogult pap és plébános volt azon értelemben, mely a papi pályát fenntartja teszi. Nemesak oktatója volt egy egész plébánia híveinek, nevelője egy egész vidék két nemzedékének: de támasza és legjobbi atya volt a környék szegényeinek, mert elmondhatni róla, hogy mindenét a szegényekre költötte. Orvosa volt híveinek nemcsak a lelkieken, a testiekben is és tán nemcsak vidékünköl, de tavolból is sokan fognak megemlékezni arról a jó öreg urról, a ki saját praktikus módszerével nagyon sokszor segített ott, ahol az orvosi tudomány vagy hamarában nem tudott segíteni, vagy nem leltett rá szegényeségből. Hogy mennyire tisztelte és szerette a boldogultat az egész vidék, utatva azon nagy részét, melylyel f. hó 8-án földi maradványai nyugalmura tetették. A gyszaló köznönség szekre ment s nehéz volna megmondani hány ezer meg ezer szemből csordultak ki az öszinte részvét és fájdalom könnyei. A boldogult iránt való tisztelgetés szép nyilvánítását adta kertületünk orsz. képviselője gr. Széchenyi Tivadár ő méltóság, ki daczara a lehető legrosszabb utnak személyesen is megjelent a végiszteleten. A kerületi pap-ág daczara a nagy tavolnak a rossz utnak és vasárnapi munkának teljes számban megjelent. Sokan jelentek meg a Stájerből is nemcsak a köznöpből, de az értelmiségből is. Özv. Pinter Miklósné egy gyönyörű koszorút küldött a koporsóra. — A boldogult személye megérdemelte a legteljesebb rokonszenvet, hiszen a ki csak egyszer találkozott vele, lehetetlen volt örök ifju lelkéből szívszargzó melegség mellett fel nem lángolni. Az a derült kedély, az az őznetlen jószág és vonzó szerénység, amik Verén plébános kiváló tulajdonai voltak, ma mindinkább ritkulnak s épen azért annál nagyobb éismerést érdemelnek, emlékök pedig maradjon fenn sokáig különösen a mai szörnyen őzö világban. r. l.

Újonezozás. A lefolyt heten zajos és élénk volt városunk, az utczákon csoportokként jártak a legények kurjongatva, énekelve, a korszakban reggeltől estig szólt a zene, folyt a bor és lény-köny. Szóval újonezozás volt, melynek eredménye a következő: A mindhárom korosztálybeli felhívott összesen 1160 védőkötés közül tényleg 1091 állítottott, ezek közül besoroztatott

az újonezjutalék javára 146, a póttartalék javára 21 s így összesen 167, mely szám az összes állítottak 153 százelemének felét meg.

Tüzeset. Szombafán márczius 4-én esti 8 órakor Sobár Ferencz ottani lakos házának tetője ismeretlen okból kigyulladt és éjjeli 11 óráig az egész fából épült zsupp-fedett ház légett. A házról volt széna és szalma-készlet is a tűz martaléka lett. Az összes kár 352 fitra (b-és-tilt). Biztosítva csak az épület volt 280 forint erejéig.

Tudnivalók a mura-szombati gazdasági főkegyelet tagjai részére. A tavaszi vetődő rohamosan közeledvén, most már sürögősen kériük l. gazdtársainkat, hogy a tavaszi vetőmag-szükségletek jelezni szíveskedjenek, mert a központi egyesület csak annyi készletet tart a megköből, amennyi előjegyezve van. A mag-árak a következők: Löhermag elsőrendű, lehetőleg arankamentes kgja 57 kr., másodrendű löhermag 53 kr. A legszébb francia luzerna 78 kr. Oberdorfi takarmányrépa 52 kr. Aranyárga olajbogyó alakú takarmányrépa 38 kr. Kendermag kgja 16 kr. Az árak a magok átvételénél azonnal fizetődnek. Az „Első magyar általános biztosító társulat”-tal az egyesület újból megkötötte a szerződést, meg pedig ugy. hogy az egyesület ezental a tűzár-biztosításnál a díjak 6 százalék, a jégbiztosítási díjakból 2 százalék jutaleköt kap. — Ezen kívül a biztosító egyesületi tagok a mad- és szalma-földtel-üli biztosításánál 20 százalék, a faszindely-üli 20 százalék, a cseréptetőnél 36 százalék díj-engedményben részesülnek. A gabonaméreg tüzel-elleni biztosításánál 10 százalék, a jég elleni biztosításánál 6 százalék engedményt nyer az egyesületi tag. Ugy a társulat, mint főleg egyesületi érdekekben kívánjuk, hogy e kedvezmények mellett lépjenek az egyesületünk. Tagjaink pedig biztosításai újból megkötésénél legyenek méltányosak azon biztosító-társulatnál szemben, mely e nemes áldozatot hozta nekünk, ne hagyják magukat látszólagos előnyök által elaltortatni és kössék meg újból biztosításukat.

Takács R. István, e. titkár.

Olvadás. A meleg légtérben szápen elbánt utainkon a piszkos hó- és jégkéreggel. Eltusz-kolta a Lendva felé, mely a helyi hólétől is növesztve, derekasan megáradt; nem egy helyen a partot rongálva, elborította piszkos vízzel a mezőket; de ez mindig a gondatlanság büntetése, körültekintő gondosság mellett nem szagat partot a mi Lendván. Különben a folyómeleti helyeségnek az áradat nem okozott sok alkalmatlanságot, de jaja a nagyobb vizet körül lakó embereknek, ha az olvadás olyan rohamos és tartós. Órja az Eg házának nagyobb vizaradástól!

Figyelemztetés a választókhöz. A jövő 1892-ki érben lesznek az általános országgyűlési választások. E választásoknál azon polgárok fognak birni választó joggal, akik ez idén elkészítendő választói névjegyzékbe be fognak iratni. Ebbe pedig az 1874-ki XXXIII-ik és az 1875-ki VI. tezikkek értelmében csak azok vehető fel, akik az ott meghatározott feltételeken kívül a megelőző évi, tehát az 1890-ki egyenes adót, illetőleg az ennek megfelelő adóhátralékot folyó évi április 15-ig lefizették, ugyanazért felhívjuk polgártársainkat, hogy a törvény említett rendelkezésének a ha megferőtletésbe kerül is — megfellelkei el ne mulasszák, nehogy a választói névjegyzékéből kihagyatva, választói jogoktól, melyt egyébiránt nemcsak jog, hanem polgári kötelesség is, elcsessenek. Egyuttal arra is figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy az ősszirakor, mely hivatalból történik, vigyázzanak, vajjon beiratták-e a választók közé s ha kihagyták volna, vagy olyakat irtak volna be, akiket a választói jog nem illet, ez elen a központi választmányhoz, ennek határozata ellen pedig a királyi kúriaóhoz irásban folyamodjanak.

Hatalozások. Aki annyi embert kísért ki a községi temetőbe, az most végre maga is odakerült pihenni. Irzving József, a kat. plébánia templom 43 éven át volt sekrestyése, estörtörökön folyó hó 5-én virradóra 71 éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Légi György szentgotthárdi vendéglős és köztisztelőben álló polgárt súlyos csapás érte. Neje szül. Bauer Alojzia asszony e hó 6-án, 72 éves korában, házaságuk 27. évében elhunyt. Nagyszámú rokonság gyászolja a derék nő halálát. Béke parakira! — Údvárdy Ferencz orsz. képviselő és családja súlyos csapás érte, amennyiben neje, szül. Prevedár Irma asszony, rövid 1 napi szenvedés után élt 44. évében e hó 6-án este fél 8 órakor elhunyt. Béke hamvaira! A család fájdalmát enyhítse a közrészvét!

A regále-kötvények. Az igazságügy-miniszter a kir. törvényeszekhez rendeletet intézett, melyben az italmérsi kártalanítási tőkék fejében ideiglenesen kiadott és a ki. adóhivatalok mint bírói letéthalatoknál letétben levő italmérsi kártalanítási járadék-szelvény-íveknél italmérsi kártalanítási kötvényekkel leendő kicserélés ügyében a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a következő eljárást állapítja meg: Eszerint az adóhivatalok, mint bírói letéthalatárak, a já-

radék-szelvényíveknél kötvényekkel való kicserélése iránt csak akkor intézkedhetnek, mikor a kir. törvényeszek a kintaló végzést már meghozta. — Ezért felhívja a törvényeszeket, hogy a kintaló végzéseken a járadék-szelvényívek kicserélése utján beszerzendő kötvényeket utalják ki az illető jogosultak részére. Ha pedig a kir. törvényeszek által megállapított felosztás egy vagy több elem-letnek értékesítését teszi szükségessé: e tekintetben a kintaló végzésben a bírói letéthalatáraknak a kellő utasítás szinten megadandó. A pénzügy-miniszter pedig intézkedni fog, hogy a szükségesé váló ily értékesítések a ki. kir. állampénztár a járadék-szelvényíveknél kötvényekkel való kicserélésével egyidejűleg többszeresüljön foganatosítsa. Ez az eljárás azt az előnyt biztosítja az érdekelteknek, hogy az értékesítés a lehető legkedvezőbb feltételek alatt eszközöltetik.

Ki lehet segédtanító? A népoktatás érdekében a vallás- és közoktatási miniszter rendeletet bocsátott ki valamennyi egyházi főnökö-sághoz s a megyei és városi közigazgatási bizottságokhoz. — Népoktatásunk ügyének általános érzett hiánya ugyas, hogy sok iskolánál a segéd-tanító állás nem lévén rendelkezésre, a rendes tanító fogadja föl és tartja el a segédet. Ez eljárás mellett a felesleges hatóság a segédök törvényes elkövetését, vagy javadalmazását nem ellenőrizhetvén, igen természetes, hogy a tanító a tea néve lehető legkedvezőbb feltétel mellett iparkodik segédet szerzeni és gyakran oly egyéneknek alkalmaz segédtanítókat, kiknek összes előképzöttségük az elemi népiskola 4 osztályának bevégezéséből áll és akiket az illető tanító, hogy őket a tanító képeztő vizsgálatra előkészíti. Ily egyének működése — mint a miniszteri rendelet is mondja — határozottan kára van az iskolának és e mellett törvénybe ütköz, melynek értelmében segédtanítókat csak okleveles tanítók vagy tanítóképezdét végzett egyének hívatók meg és e meghívás a községi vagy felekezeti iskolásköz hatáskörbe tartozik. A segédtanító alkalmazása kö-rül mutatkozó ilyen és egyéb visszaéléseknek megszüntetése végett felkéri a miniszter az illető hatóságokat, hogy szigoruan megköveteljék, hogy az idézett törvény értelmében segédtanítókat csak okleveles tanítók vagy ilyenek hiányában tanító-képezdét végzett egyének alkalmaztassanak.

Mercenylet egy plébános ellen. Andalicus Szombathelyi születésű nyírádi (Zala m.) plébános a napokban életszerűesen megbeszélte egy örült. Weiler Mór nyírádi lakosnak József nevű fia csak a minap szabadult ki az örült házából, ahol sokáig kezelés alatt állott. E hó 5-én — mint a „Veszprém” írja — a fiu revolvert vett magához s szó nélkül elváztozott hazulról. Mikor aztán Andalicus Lajos plébános az isteni tisztelőkről hazafelé ment, a fiu élbe ugrott az utcán és rálöött, de nem talált. A plébános futásnak eredt, utána az örült is, aki szaladás közben ismét rálöött a plébánosra és ezuttal Andalicost hasba talalta. — A sebesült plébános élethöz kevés a remény, mert nemesebb rész is érintett a golyó. Az eset az egész környéken nagy részvétet keltett, mert a jóléki plébános mindeuki szerette.

Milyen nyarat várhatunk? A lefolyt 60 év folyamán tett megfigyelések szerint igen hideg télre nem következett forró, hanem inkább hűvösebb nyár. Különösen június és július hónapokban volt ez érezhető. Téves az a közhit, hogy hideg télre nagyon forró nyár következik. A tulizogor telet rendszeren oly nyár követi, melynek folyamán gyakoribbak az esőzések, mint normális nyarakon. E szerint ha a tünetek nem eszának, ez idénre a szokottnál hűvösebb nyarra számíthatunk, sok esővel.

Átlépte a r. kath. vallásra. Goldberger Johanna, izr. vallású tölgyesi lakosnő nyolcz hetes fiával együtt f. hó 1-én a mártónhelyi katolikus templomban felvette a keresztésy szent-ségét. A keresztésyben az anya „Anna”, a fiu pedig „Viktor” nevet nyert. A szertartásánál, mint keresztésülök Bácz János és Pasching Maria urnó szerepeltek.

Hol és milyen magot vegyünk? Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledével minden tavaszsal újra meg újra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ócsdit vetni és azt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szívesen veszik ilyenkor a jó tanács, ha megbizható oldalról kapjuk. Hát mi tanács is szívesen és meggyőződéssel felhívjuk a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbizható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Mautner Odón budapesti megkereskedő legújabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtaláljuk azt, mire szükség van, de nem egyszerűen a tanácsadónak és tájékoztatónak — mert minden növényfajának megtaláljuk benne rövid ismertetését, tenyészési módját s azt, hogy milyen talajban, milyen viszonyok közt és milyen mélyre föld mélett tenyész legbiztosabban? E legújabb árjegyzék is 160 nagy negyed-ért oldallal gazdagon illusztrálva jelent meg, és kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hogy a reudivolt tekintetes magyar

ezég tulajdonosa valóban sem fáradságát, sem áldozatát nem kímél, a midőn a gazdáközönység érdekeit szolgálhatja s azért ujjal melegen ajánljuk szíves figyelembe.

Szörnyeteg feleség. A napokban a pelsőzi erdőn, a Korponáról Zólyomban vezető úton, a hóba áva találtak egy iszonyúan elketlenített férfit holttestet. Tizenkilenc seb volt a testén, rejtett bizonyítékai annak, hogy a szerencsétlen ember büntető áldozata. A csendőrség nyomozása folyamán kiderült, hogy a meggyilkolt egy korponai kúpez, ki a zólyomi vásárra iparkodott. A gyilkos már el van fogva. Beismerté, hogy ő a tettes. Büntetés a meggyilkolt ember felesége, ki neki szeretője volt. A feleség volt az, ki szeretőjét rábírta, hogy tegye el láb alól férjét és a gyilkos az ő tanácsára állt lesbe a pelsőzi erdőben, hol a gyantulanul haladó kúpezet fejszével hátulról támadta meg. Minthogy azonban nem jól találta, a kúpez kétségbeesetten vágta magát és a küzelem közben 19 sebből vérezte rogyott össze. Ezután a gonoszterv az élettelen testet elásta a hóba. A csendőrség a kúpezet korponai lakásán fogta el, midőn éppen elbeszélte szeretőjének a gyilkosság lefolyását.

Vegyes rövid hírek.

A megyéből. Királyi új felsége a rábaszent-mihályi r. kath. hitközségnek iskola-építési célokra 100 frtot melióztatást magánpenztárából legkegyelmesebben adományozni. — A vásmegyéi lővényművelési bizottság a nemrégiben alakult utrovasok szövetségével versenyeket rendez június 14-én Szombathelyen. — **Acádón** mult hó 15-én Leden Lajos csendőrt a szolgálati fegyverrel agyonlőtte magát. — **Szarka János** volt szentgotthárdi pandur-örmsester péklegény fia szülei szobájában szíven lölte magát. — **Szavaskenden** roncslőtörökölök esetek merültek fel. — **Tükresztur** községben a vörhény, Vadostan pedig a kanyaró meg mindig járványzerűleg uralkodik és szedi áldozatait. — **Bánfalván** a szarvasmarhák közt pusztító száj- és körömfajás megszűnt. — **Jungmayer** Ignác mura-keresztúri segédlelkész, veszprémi egyházmegyei áldozat, az illétű kegyuraságot a totszentmártoni plebánia-javadalmat elnyerve, a szombathelyi egyházmegye kebelébe felvételt. — **H. Gothárd Sándor**, a vasmegegyi gazd. egyesített igazgatója a király ő Felsőége márcz. 13-án általános kihallgatáson fogadta.

A hazából. Köszeghy Károly, a magyar ének- és színművészet egyik legtöbb érdemet szerzett veteránja Ujpesten f. márcz. 10-án meghalt. — **A zalamegyei gazdasági egyesület** a folyó évben Csáktornyán termény- és gyümölcs-kiváltást rendez s ezzel kapcsolatban tenyész-szarvasmarha-díjazást tart; Tapolcán ugyancsak tenyész-állatdíjazást s ezzel kapcsolatban cséledíj-jutalmazást rendez. — **A vallási-és közöki.** miniszter pünkösdt két nappal a fővárosban ország-torna-versenyt rendez az ország fiatalifiságá részére. — **Temesvárott** ismét hamis ezüstforintok keringenek. Különös ismertetőjele a hamisított forintoknak, hogy hiányzik a „Bizalom 51-én erényben” jelszó. — **A Balaton** egyik új hajója „Baross Gabort” nevet kap. — **A budapesti legyező-kiváltást** márcz. 7-én megújított. — **A vármegyék** igazságszolgáltatásáról szóló törvényjavaslat: „A közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a törvényhozásokban” czimmel a napokban lett a képviselő-szék elé terjesztve. Az önkormányzat fenntartásáért számos kérvény érkezik a képviselőházhoz. — **A homvédség** tartalékoskiszármazékának kikészítésére szükséges 35.000 ismételt puskát az új magyar fegyver és géppáncz-részvénytársulatnál rendeltek meg. — **Az ö-líszkák** postaköszvénye február hó 27-én a lisztköszvényes vasuti állomás felé vezető úton merényletet követett el. A köcsis elütözt kevés a remény. — **Gyermek-kiváltás** lesz pünkösdt táján Hajdu-Szoboszlón. A legjobban ápolat kiskedek szüleitől jutalmazására az ottani takarékpénztár 50 frtot adott. — **Az országos magyar gazdasági egyesület** az idei működési körébe Budapest főváros területén, a városiglett megfelelő helyén egy vasútár kapcsolatos állatkiváltást rendez. — **150 forint államsegélyben** részesült a csáktornyai kisközdő. — **Nagy-Kanisán** fizetéses felemelésért folyómatok a fanitók. — **Uj állami némállomás** állították fel Mura-Keresztúron. — **Csáktornyán** is ünnepélyesen élik meg márcz. 15-ikét. — **Győrött** a hóban egy csecsemő elcsúszott holttestére akadtak. A szívtelen anya ellen megindították a vizsgálatot. — **Várpalotán** a hó 9-én délután a Graczból jövő postarovat a hajmáskéri állomás mellett két ökröt elgázolt.

A külföldről. Párisban 81.291 ház van. — **Németországgal** való kereskedelmi szerződés államunknak biztosra vehető. — **Amerika** felfedezésének négy százados évfordulóját Spanyolország a jövő évben Madridban tartandó nagy nemzetközi kiállítással fogja megünnepelni. — **A kivándorlás** Németországból nagy mérvet élt. — **Angliában** a hó 9-én óriási vihar dühöngött, a közlekedés teljesen megszokhat tetgen és szárazföldön egyaránt. — **Széria** és Ausztria-Magyarország közti utlevélkényszer be lett szüntetve.

Közgazdaság.

A gyümölcsfa alanyok megválasztása. Alanyoknak tudvaleg a vadon tenyésző, magról vagy más módon nevelt cseméték vagy fiatal gyümölcsfákat nevezük, a melyekbe valamely más fajtaft öntjük. Az ojtás sikere és az ojtvány további fejlődése magának az ojtásnak helyes végzésén kívül az alanyoknak kellő megválasztásától függ. Az alany megválasztásánál mindenkéltt arra kell tekinteni, hogy az összeállítandó részek rokonfajuk legyenek, az ojtvány állandó helyének talaji és éghajlati viszonyait, fekvését és végre az ojtványt s éjtát kell tekintetbe venni. Az almáft szelid, vad. doucin, paradicsomalma- és körtefa - magról nevelt csemétekbe lehet ojtani. A vadalma-alanyt azonban rendszeren csak közönségesbe almáfajtaft szaporítására használják, a finomabbakt többnyire doucinba ojtják, mert ez a legtöbb talajjal beéri, nem hajt túlságosan s azért mégis elég szép, nagy alakokat lehet belőle nevelni. Kisebb faalakok nevelésére a Szent Iván-alma, a melyen korán és szép nagy gyümölcs terem, de csak ha igen jó, tápús földben áll. A körteft rendszeren vadkörtebe, szelid körtebe, birsbe, galagonyába és almáfába ojtják. A vadkörte-cseméteket magról neveljük s főképp nagy fák és olyan fajtákba való, a melyeket birsbe ojtani nem lehet, mert nem jól tenyésznek rajta. A vadkörte körteftak igen hosszú életiek, de csak jó talajban díszlenek szépen, a melyben karógyökereket jó nyelen lebecsátják. A birsbe ojtott körte fajták lassabban fejlődnek, de egyelő körülmények közt szöbb és léducsabb gyümölcsöket hoznak, jó talajt szeretnek, rossz talajban elsatnyulnak. Rossz talajban és igen zord vidékeken a galagonya alkalmas alany, körteftak szaporítására; a galagonyába ojtott körteftak lassan nőnek ugyan, de az időjárás viszontagságainak pompásan ellenállnak s igen sokáig élnek. Oszai barackfáft barackfába, mandulafába és szilvafába lehet ojtani. Legjobbunk a magról nevelt barackcsemete bizonyult alanyának, mely szegény talajban is megél; a rajta levő ojtvány közepszerűen fejlődik. Delibb lejtői helyekre a mandula-alany alkalmas, ez azonban mely rétegű nem nedves talajt szeret, a melyben szép nagy, erőteljes fáft fejlődik. A szilvafa-alany nehéz és kissé nedves talajba való, a melyben igen szépen és gyorsan fejlődik. A kajszin barackot kajszinalanyra, dobó szilvára, mandulára és mirabellára ojtják, a magról nevelt barackcsemete közepszerű talajjal is beéri. Leggyakoribb a dobószilvávalany, a mely ojtványival szép nagy fáft fejlődik, főképp ha kissé nedves talajban van. Cseresznyéft vad és szelid cseresznyére, és sajt-meggyre oltják, előbbiben ha magas törzsön, utóbbinba ha törpe fáft akarunk nevelni. Végül meggyeft magról nevelt meggyfaalanyba, gyökérsarjba szelid vagy vadcsereznyefába ojtjuk.

Irodalom.

— **Siriska Közműndások Könyvéről.** Bizonyára emlékeznek még t. olvasónk azon szép és érdekes ismeretésekre és bírálatokra, melyek az elmúlt polgári év második felében Siriska Andor pécsi tanítónak, (ki bár még fiatal ember, de már is az első rangú népródművelői irók körébe kizárható) írt meg. — A Magyar Közműndások Könyvével czimű jeles munkájáról jeletemek a honi magyar lapokban. A tehetséges és vasszorgalom szerző a művéről lapunkban már több ízben megemlékezett. Most ismét arról akarunk szólni. Ugyanis nevezett író, ki egyuttal s művek kiadója is egyetemesind, a megjelent ismeretéseket és bírálatokat („A sajtó tőle” czim alatt) betrendes kivonában utánnyomatta s ezt megrendelési felhívás kíséretében beküldítette a szerkesztőnek, hogy megvizsgáljuk, kikről írt, főttehetné, hogy a valóban terjedő és hasznosító könyvet esetleg pártolni fogják. Lapunk szerkesztőségét is felkérte, hogy e munkája ügyében ismét folszóljunk. Mi e megkeresésnek annál is inkább hajlandók vagyunk eleget tenni, a mennyiben tényleg már több ízben ügyegyződtünk arról, hogy nevezett fiatal írótsúnak és szellemileg báratunk minden tekintetben megérdemli nemcsak a tanítók, tanítók, papok, irók és szónokok, hanem általában az egész művelt közönség rokonszergetését és pártolását egyaránt. Ezen legutóbbi munkája által kettős öklöl is megérdemli, hogy személyével, illetéggel hangya-szorgalommal szerkesztőjünk kissé hosszabban foglalkozunk. Megérdemli a szép tehetségű s valóban jeles szerző teljes elismerésünket először azért, mert oly hézagpótló s kitűnő művellet gazdagítottat irodalmunkat, a melyhez hasonló elszakban hűde kerestünk a bolos és tudos akadémiáknak ilyen fáradszó s tisztelőket öf munkáitól (írásnak); megérdemli másodsor az elfogulatlan magyar sajtó általános jóindulatú pártfogását azon tette által is, hogy e műveinek által — dacára, hogy az eddigi bevételét — mint ő ezt vélünk tudatja — meg most sem fedezik teljesen tetemes nyomdáköltségeit — és még a 22 ív (LXX) és 280 lapra terjedő csiason és izlésesen kiállított könyvének áráft 2 forint helyéft árról — bérmentes küldéséft — 1 frt 20 kr. szállította le, melyogy nyerdékeséft vágygaly gyanúsítását, hanem ellenkezőleg, hogy az által az amenny is nagy közkedveltségű örendű vaskos könyve még könyvnyebben megszerzethető s így még nagyobb körben elterjedhető legyen. — Siriska kérésére tudatjuk még t. olvasónkkal, hogy tekintélyes tanferdu és nyelvész kívánatára, illetéggel hozott intézett tanácsára — kikkel állandó szellemi összeköttetésben, levelezésben áll a szerző — mely magában teljes terjedelmű munkájának egy részét — a szöveg és a képek — a Magyar Könyvtárban is kiadta: „Tanulmány a közműndásokról” czim alatt. Ezen 88 lapra terjedő s a nagy mű elejét és végét képező igen tanulságos és érdekes fejt áráft oly csekélyre szabta — egy példány bérmentes csak 3 krba kerül, — hogy azt még a legszerényebb anyagi viszonyok közt is minden művelt ember megszerezheti. Megjegyzük még, hogy a „Magyar Közműndások Könyvé”-nek 2 frt s az utóbb em-

lített u. m. külön lenyomatának 50 kr. példányenként a bolti ára; továbbá, hogy az említett vasok műhöl igen díszes bekiötött példányok is kaphatók szerzőnk 3 frtjával. — Minden művelt ember s irodalom-pártoló szíves figyelemmel ajánljuk szerkesztő kiadások és könyvért a honi lapok bírálatából összeállított nyomtatványát, melyből a t. olvasó meggyőződik, hogy az 1890-ben a magyar nyelven megjelent 638 hírlep és folyóirat nagy és tekintélyes része kiközösítendő, kiközösítendő Siriska a könyvért. Ezt bizonyítandó számos miazokoznak, kik őt e tárgyan megkeresik, szíves készséggel bekiadja a szóban forgó könyvért szóló bírálatok utánnyomását. Különösen a tanítók, tanítók, a papsgs s általában az irók és szónokok vehetik nagy hasznát e munkának. Könyvtárak részére nem is ajánljuk, mert azt hiszik, hogy már eddig is a legtöbb helyen ott találják a művet. — Levelezésünk és posta-utalványon eszközöltetendő megrendeléseket elegendő ily címzésre: Siriska Andor tanító, Pécs (Baranyamegye).

— **Melyik lapra fessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelőcsbb magyar lap az „Egyetérés” mely a mult január 1-én lépett fenállásának 25-ikébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kifutósága, a különböző olvasmányok gazdag tárháza, tetik az „Egyetértés” népszerűvé. Szerkesztve ugyan ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két hómolegyszer ellenkező irányú érdeklődést szolgálat. Mert az Egyetértésben napokint megtalálta a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeit, tallé benne társasjátékokat legjobb íróinktól, drámatulmányokat Párisból, szöb, nagy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek s rovatál a versenyt kiállhatna. S ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oladalak S terjedő politikai és közzgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jelentőségi tekintetében utóérhetetlenek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt, mint egyik legtöbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertésére körül soha sem tértek tekinteteket által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mindig teljesen független állást öltött minden pártérdeknek s csak az igazság szolgálatá. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításaink is mindenkor a pártérdekeken felül emelkedő részrehajlatlanúsággal szerette meg a közösiséget, mely abban nyílvánult, hogy az Egyetértés olvasói között minden pártból találunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovatát elismert régi tekintélynek örendű. A magyar kereskedő s gazdáközönység, az iparos és vállalkozó nem szorít többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözsedé tudósításainak búségével a többi lapok már föl nem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlené vált, mint a rézei kereskedelmi, ipari- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezetőlapja. Ezzelí dolgokban az Egyetértés legjobban informálta Magyarországot. A rendszeres iratokban s felmerülő eseményekről legnagyobb terjedelmében közzölt több tudósítások közül végre csak az Egyetértés 3 rovatát említhetjük meg, melyek országos híre tetek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindégylegy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval aki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, hiszen elő az „Egyetértés”-re. Előfizetés ára egy hora 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt, egész évre 20 frt.

Szerkesztői üzenetek.

— **W. A. Köszeg.** Ember tervez, isten végez, nem lehettem le. — **M. K.** szerkesztősegenek. Humánus ajánlatát a választmány tárgyalni fogja, addig k-rek türelmet. — **Az egylet levelező tagjainak.** Koszónom a szíves értesítést a gyümölcsfák ügyében.

— **KIADÓI POSTA:** Folyó évf. decz. 31-én előtűntek: Siftár József aratógazda Halmosról. Veres István közösközött Törömöröczről s a Muraszombati Casinó; — f. évi jun. 30-át; **I. Bagary József** plebános Maronhelyről, Horváth Lajos postamester Bathyánról.

A nap és éj hossza.

Márc	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
15.	6.16	6.4	8.51	regg.
16.	6.14	6.5	9.23	0.40
17.	6.12	6.10	5.147	—
18.	6.10	6.8	10.53	2.47
19.	6.8	6.9	11.53	3.38
20.	6.6	6.11	1.52	4.19
21.	6.4	6.12	1.52	4.52

Piaci árak:

Az üzlet irányzatai-jellegű lanhya, az árak eng'devyk, a kunált éllénekb.	
Buza	7.80 7.90
Rizs	6.70 6.90
Bár	6.60 6.80
Hajdina	6.80 7.00
Köls	7.00 —
Hölber	38.00 — 40.00
Kukorica	6.70 6.80
Lenmag	— — —

HIRDETÉSEK.

3/1891. mbsz.

Árverési hirdmény.

A muraszombati királyi járásbírósgágnak 742/891. sz. a. m-gzbizása és az érdekeltek kérelme folytán ezenemlett közhírré tetsem, hogy néhai Veres István perestői plebános hagyatékához tartozó ingóságok, u. m.:

Szarvasmarhák, takarmány-neműk, gazd. eszközök, butorok stb

Perestőn

1891. évi márcz. hó 18-án reggel 9 óráttól kezdve nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett elárvereztetek.

Kelt Muraszombaton, 1891. márcz. 10.

Török Ernő,
kir. közjegyző.